



Expressief analoog

Dat Arturia mooie analoge hardware kan maken, hebben ze onderhand ruimschoots bewezen. Toch is de PolyBrute 12 weer een verrassing met uitdagende specificaties en unieke speelmogelijkheden dankzij het FullTouch klavier.

door **Stefan Robbers**
stefan@interface.nl

De PolyBrute 12 is een indrukwekkende verschijning, onder meer vanwege het gewicht van 23kg. De crèmekleurige behuizing komt vrij 'vierkant' over, vooral vanwege de hoogte. Arturia had namelijk ruimte nodig om twee keer zoveel voiceboards als bij de PolyBrute onder te brengen. Analoge circuits worden erg warm, en de PolyBrute 12 beschikt daarom over een convectiekoeling – dus zonder ventilators – met roosters aan de boven- en onderzijde. De indeling van het bedieningspaneel lijkt sterk op dat van de oorspronkelijke PolyBrute, met secties voor de oscillators, filters, envelopes en modulaties. Onder het monochrome scherm zit de overzichtelijke en snel te patchen modmatrix. Rechts daarvan vind je het bedieningspaneel van de effecten en sequencer.

De indeling is ruim en de knoppen lopen soepel, maar de lichte kleurstelling maakt de onderschriften minder goed afleesbaar. De pitchbend- en modulatielieden zitten linksboven de touchcontroller, die je dus snel onbedoeld aanraakt als je de wielen bedient. Boven het toetsenbord bevindt zich nog een touchstrip. Achterop vind je stereoluitgangen, midi-in, -uit en -thru, usb, twee expressiepedaalinputs, sustainpedaalingang en sync-in/uit.

Touch me

Behalve de zes stemmen meer heeft de PolyBrute 12 een ander toetsenbord dan de standaard PolyBrute. Fysiek

voelt het al heel anders: de toetsen wiebelen niet en zijn langer dan gebruikelijk. Dit resulteert in een wat steviger en meer pianoachtig gevoel. Het vijftioctafklavier beschikt natuurlijk over gewone aanslaggevoeligheid (velocity), maar ook mono en poly aftertouch. Voor de 12 heeft Arturia iets nieuws ontwikkeld: de FullTouch toetsenborddetectiemethode kan continue verticale verplaatsing van de vingers detecteren en geeft je op verschillende manieren toegang tot het volledige bereik van drukdetectie. Zo kun je alle bewegingsnuances van je vingers gebruiken om expressief te spelen.

Er zijn drie varianten: FullTouch AT,

FullTouch AT>Z en FullTouch Env>AT. In de FullTouch AT-modus zijn er twee belangrijke verschillen met conventionele aftertouch. De noot wordt helemaal bovenaan de toets getriggerd in plaats van dat je de toets helemaal moet indrukken om een noot te activeren. Zelfs een lichte aanraking is genoeg. Vervolgens wordt de aftertouch onmiddellijk actief en wordt het volledige bereik van de toets gebruikt. Het punt waarop een noot wordt getriggerd en het punt waarop de aftertouch toegankelijk wordt bevinden zich zo op verschillende punten in de beweging van de toets, en beslaan het volledige verticale bereik van de toets. Dit geeft een totaal ander speelgevoel.

FullTouch AT>Z gaat nog een stap verder. Als de toets naar beneden gaat, voel je dat er een tweede 'laag' van aftertouch actief wordt. Er is namelijk een punt waarop je een hap-

tische respons voelt van een intern veermechanisme. De toetsbeweging voorbij dit punt wordt gebruikt om aftertouchwaarden in de modulatiematrix te genereren; de beweging van de toets voorbij dit punt levert daarmee een aparte polyfone modulatiebron genaamd 'Z' in de matrix. Dit betekent dat je in feite twee 'lagen' op druk gebaseerde modulatie kunt hebben: zodra de eerste laag aftertouch zijn maximum heeft bereikt, kun je verder op de toets drukken om extra

modulatie te activeren. De overgang van de ene laag naar de volgende is heel duidelijk, maar toch soepel en continu. Door parameters van de klankopwekking via de slimme matrix te sturen, kun je een enorm scala aan zeer genuanceerde geluiden realiseren. FullTouch Env>AT kan in plaats van dat de toetsen simpelweg de envelopes triggeren, de positie van de toetsen gebruiken om in realtime te bepalen hoe de envelopes reageren. Zo kan het toetsenbord worden gebruikt om

op een intuïtieve en expressieve manier het verloop van envelopes te definiëren.

Stijlvast

FullTouch laat zich uitstekend inzetten in de bekende en comfortabele Arturia modulatiematrix. Maar niet alleen daar; met de beweging van de toetsen kun je ook realtime parameters besturen bij het spelen van arpeggio's en sequences. Zo ontstaat een heel

levendig, dynamisch klankbeeld. Het basisontwerp van de PolyBrute 12 is vrijwel identiek aan de (in Interface 243 besproken) oorspronkelijke PolyBrute. Er zijn twee analoge oscillatoren per stem, die door een dubbele filtersectie gaan met onafhankelijke low pass ladder- en Steiner-Parker-stijlfilters die in serie of parallel kunnen worden geschakeld. Er is een reeks eenvoudig te configureren modulatiegereedschappen, waaronder een functiegeneratorachtige curve-ifo. Dan





zijn er drie envelope generators en drie lfo's beschikbaar.

Schizomorph

Op een paar uitzonderingen na kunnen bijna alle parameters worden ingesteld in de A- en B-status, waarmee je tussen twee verschillende patches kunt morphen met de morphée touch-controller of een modulatie routing. Naast de standaard polymodus zijn ook multitimbrale layers of splits mogelijk, die het aantal stemmen gelijk verdelen tussen A- en B-timbres. In layermodus past de morphregelaar de balans tussen A- en B-lagen aan. In splitmodus bestuurt de onderkant van het keyboard een statische A-status, terwijl het hogere bereik kan worden gemorphd tussen A- en B-staten. De twaalf stemmen komen erg goed van pas in deze multitimbrale modi. In de layermodus betekent dit dat je twee volledige PolyBrute-klanken op elkaar kunt stapelen.

De effectsectie is volledig digitaal, met drie modules die een verscheidenheid aan indrukwekkende effecten kunnen leveren, waaronder een mooi stereo spread effect om de breedte van patches te vergroten. De laatste PolyBrute firmware-update maakt het mogelijk om stemmen in lagen over het linker- en rechterkanaal te verdelen, effectrouting opties zijn verbeterd en



MET FULLTOUCH KUN JE DE VOLLEDIGE BEWEGING VAN JE VINGERS GEBRUIKEN OM EXPRESSIEF TE SPELEN

er is een distortion toegevoegd. Uiteraard is ook de editorsoftware aangepast en gratis beschikbaar na registratie van de PolyBrute 12.

Conclusie

Arturia heeft een bijzonder en uniek instrument gemaakt met de PolyBrute

12. Zelfs in deze tijd van (her)uitgaves van analoge synthesizers bestaat er eigenlijk niks vergelijkbaars. Het klankbeeld is modern en geprononceerd, en de filters, envelopes en modulaties geven kracht aan de sound. De PolyBrute 12 is knap ontworpen, hoewel het uiterlijk en de kleur niet ieders smaak zullen zijn. Vooral het fijn spelende toetsenbord met goed te doseren polyfonic aftertouch en de extra controle mogelijkheden met de FullTouch modi maakt indruk. Hiermee ontstaan ontzettend veel nieuwe mogelijkheden bij liveperformances, maar ook bij het realtime manipuleren van sequences en arpeggio's. Zoek je een sublieme analoge synthesizer die zowat alles qua klank aankan, meer dan genoeg polyfonie biedt en ook nog eens een fantastisch klavier heeft, dan is de PolyBrute12 absoluut de ideale kandidaat. ■

INFO • prijs: € 3.999,-
• distributie: Pro Media Connect
• internet: arturia.com

SPECIFICATIES • 12-stemmige polyfone analoge synthesizer • 61-toetsenklavier met velocity en FullTouch MPE
• 2 oscillatoren per stem: zaagtand, driehoek + metaliser, vierkant + puls-breedte, suboscillator, fm en sync
• ruisgenerator • mixer met filter routing • 12dB multimode Steiner-Parker en 24dB lp-ladderfilter met overdrive
• fm-filter met oscillator of ruis-fm-modulatie • 3 adsr envelopes met looping • 3 lfo's • modulatie, reverb en delay fx-slots • 12x32 modmatrix
• 64 matrixpunten voor modulaire patching • 64-staps polyfone sequencer met motion recorder • 480 Factory Presets en 768 geheugenplaatsen
• toewijsbare ribboncontroller
• drieassige morphing controller
• pitch- en modulatiewiel
• meervoudige arpeggiator
• stereo-jackoutputs • midi-in/out/thru: 5-pins din • usb midi • sync-in en -uit • 2x expressie, 1x sustainpedaal-ingangen • inclusief PolyBrute Companion-software (pc/Mac)
• afmetingen: 972x435x156mm
• gewicht: 23kg

HET OORDEEL

+ uniek en geweldig spelend Full-Touch klavier
+ 12 stemmen
+ veel modulatiemogelijkheden via de matrix
+ uitgebreide arpeggiator en sequencer
- positie pitch- en modulatiewielen
- leesbaarheid knoponderschriften

video • introductie • 2 tutorials
audio • diverse audiodemo's
pdf • handleiding

